

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of Thai Language Learning Activities Using Project-Based Learning to Promote Reading Literacy for Grade 6 Students.

ธิดารัตน์ มาลา¹, จักรกฤษณ์ จันทะคุณ²

^{1,2}มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก, ประเทศไทย

Thidarat Mala¹, Jakkrit Jantakoon²
^{1,2}Naresuan University, Phitsanulok Thailand

✉: thidaratma66@nu.ac.th
(Corresponding Email)

Received: 09 May 2025; Revised: 18 May 2025; Accepted: 29 May 2025

© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการวิจัยตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา 3 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนประชาสรรค์วิทยา อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 23 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน 2) แบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) และการทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระ ผลการวิจัยพบว่า 1. กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นกำหนดหัวข้อโครงงานภาษา 2) ขั้นวางแผนทำโครงงานภาษา 3) ขั้นทำโครงงานภาษา 4) ขั้นนำเสนอและประเมินโครงงานภาษา มีผลการประเมินความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.07) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.56/79.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. นักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.16)

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย, การเรียนรู้โดยใช้โครงงานภาษาไทย, ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

Abstract

This study aimed to (1) develop and evaluate the effectiveness of Thai language learning activities using a project-based learning (PBL) approach to promote reading literacy among Grade 6 students based on the 80/80 efficiency criterion, (2) compare students' reading literacy before and after participating in the PBL-based learning activities, and (3) investigate students' perceptions toward the PBL-based Thai language learning activities. The research employed a research and development (R&D) methodology consisting of three phases. The sample included 23 Grade 6 students from Prachasarnwittaya School, Bang Krathum District, Phitsanulok Province, during the second semester of the 2024 academic year, selected through simple random sampling. The research instruments were: (1) Thai language learning activities based on the PBL approach, (2) a reading literacy assessment, and (3) a student opinion questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, effectiveness index (E1/E2), and a dependent samples t-test. The results indicated that: 1. The Thai language learning activities based on project-based learning (PBL) to enhance reading literacy among Grade 6 students consisted of four phases: (1) topic selection for the language project, (2) project planning, (3) project implementation, and (4) project presentation and evaluation. The overall appropriateness of the learning activities was rated at the highest level ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.07). The instructional effectiveness was measured at 80.56/79.44, which meets the established criteria. 2. Students' reading literacy significantly improved after participating in the Thai language learning activities based on project-based learning, with a statistically significant difference at the .05 level. 3. Students' overall opinions toward the implementation of Thai language learning activities based on project-based learning to enhance reading literacy at the Grade 6 level were rated at the highest level ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.16).

Keyword: Thai language learning activities, project-based Thai language learning, reading literacy

1. บทนำ

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หลายประเทศให้ความสำคัญในการพัฒนาคนเพื่อให้สามารถนำความรู้ ทักษะไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งการศึกษาจะมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะและสมรรถนะในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้นำไปใช้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันมักให้ความสำคัญในด้านการเตรียมตัวเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งขยายความไปถึงความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) เพราะการอ่านเป็นกระบวนการเริ่มต้น เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้และการศึกษา การอ่านทำให้บุคคลสามารถเข้าถึงข้อมูลและความรู้ที่จำเป็นต่อการศึกษาวិชาอื่น ๆ โดยความฉลาดรู้ด้านการอ่านไม่ได้มีความสำคัญเฉพาะบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นทักษะที่ส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในระดับนโยบายและระดับบริหารจัดการต่าง ๆ องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา หรือ OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) จึงได้จัดตั้งโครงการประเมินผลคุณภาพการจัดการศึกษาของนักเรียนในประเทศสมาชิกที่กำลังจะจบการศึกษาภาคบังคับว่าได้รับความรู้และทักษะที่สำคัญมากน้อยเพียงใด โดยทำการประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อเสนอภาพที่ชัดเจนของการศึกษา และช่วยให้ติดตามแนวโน้มของความรู้และทักษะของนักเรียนในประเทศต่าง ๆ (ศูนย์ดำเนินงาน

PISA แห่งชาติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2561: 163)

แม้ว่าจะตระหนักถึงความสำคัญของความฉลาดรู้ด้านการอ่าน และเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องฝึกให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน แต่ปรากฏว่าการประเมินสมรรถนะนักเรียนระดับสากล (PISA) ในส่วนของความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ผลการประเมินปี 2022 ของนักเรียนไทย พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยด้านการอ่าน 379 คะแนน เมื่อเทียบกับปี 2018 พบว่ามีคะแนนเฉลี่ยลดลง 14 คะแนน จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนลดลง ขาดทักษะการอ่าน ไม่เข้าใจเนื้อเรื่อง อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสมจึงทำให้ผู้เรียนขาดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ทั้งนี้การส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่านให้กับนักเรียน ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้คิด ลงมือปฏิบัติ สืบค้นด้วยตนเอง และสามารถสรุปความคิดรวบยอดได้ ซึ่งสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษ ที่ 21 ดังที่ วิจารณ์ พานิช (2555: 34) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ให้เรียนรู้แบบลงมือทำแล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเอง การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า PBL การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นการเรียนที่ต้องลงมือปฏิบัติ โดยเรียนเป็นทีม มีการฝึกค้นหาความรู้ ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการใช้ความรู้ ประสบการณ์ สามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

การจัดการเรียนรู้แบบใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-based learning: PBL) มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะปฏิบัติจากการค้นคว้าตามความสนใจ ดังที่ ทิศนา ขัมมณี (2551: 138) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน เป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนได้ร่วมกันเลือกทำโครงงานที่ตนสนใจโดยร่วมกัน วางแผนการทำโครงงานร่วมกัน ศึกษาหาข้อมูลที่จำเป็น และลงมือปฏิบัติงานตามแผนที่วางเอาไว้ จนได้ข้อค้นพบหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่แล้วเขียนรายงานเสนอ เก็บข้อมูลแล้วนำผลงาน และประสบการณ์ทั้งหมดมาอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ และสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากประสบการณ์ที่ได้รับทั้งหมด

จากการศึกษางานวิจัยมีผู้วิจัยหลายคนได้นำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานไปใช้ เช่น สิริระ สมนาม (2563) ได้ทำการศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการจัดกิจกรรมโครงงานทักษะภาษาไทย โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับแนวคิดเขวอนปัญญาเชิงปฏิบัติ และวิธีการทักษะย่อยทางภาษา เพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยของผู้เรียน พบว่านักเรียนมีทักษะทางภาษาไทยสูงกว่าก่อนร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ อนิรุทธทองชิว (2563) ก็ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการสร้างคำในภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานมาจัดการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) แบ่งออกเป็น 3 ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80

แหล่งข้อมูล

1. ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน สำหรับตรวจสอบความเหมาะสมของกิจกรรม ดังนี้
 - 1.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 1 คน
 - 1.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 เครือข่ายพัฒนาการศึกษาบางกระทุ่ม 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 โดยมีขั้นตอนการประเมินดังนี้

2.1 การประเมินแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) กับนักเรียนจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา เนื้อหา เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.2 การประเมินแบบกลุ่มเล็ก (1:3) กับนักเรียนจำนวน 9 คน เพื่อประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงงานเป็นฐาน และโครงงานภาษา เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนิยามขั้นตอนการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขึ้นกำหนดหัวข้อโครงงานภาษา (Determining the Language Project Topic)

ขั้นที่ 2 ขึ้นวางแผนทำโครงงานภาษา (Planning the Language Project)

ขั้นที่ 3 ขั้นทำโครงการงานภาษา (Implementing the Language Project

ขั้นที่ 4 ขั้นนำเสนอและประเมินโครงการงานภาษา (Presenting and Evaluating the Language Project)

1.2 นำกิจกรรมการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ตามแบบประเมินความเหมาะสมซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 65) ผลการวิเคราะห์ที่ได้ คือ (\bar{X} = 4.86, S.D. = 0.07)

1.3 นำกิจกรรมการเรียนรู้ไปประเมินประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 การประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา เนื้อหา เวลา

1.3.2 การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:3) ด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80

2. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสารทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดเนื้อหาในการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หน่วยที่ 1 อ่านคล่องต้องรู้ภาษา จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 15 ชั่วโมง

2.3 นำแผนการจัดกิจกรรมเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ตามแบบประเมินความเหมาะสมซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545: 65) ผลการวิเคราะห์ที่ได้ คือ (\bar{X} = 4.57, S.D. = 0.10)

2.4 นำแผนการจัดกิจกรรมไปประเมินประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.4.1 การประเมินประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษา เนื้อหา เวลา

2.4.2 การประเมินประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:3) ด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 9 คน เพื่อหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2. ประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มี

3. ประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ค่าร้อยละของคะแนนระหว่างเรียนและคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบ จากสูตร E_1/E_2

ขั้นตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 เครือข่ายพัฒนาการศึกษาบางกระทุ่ม 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนประชาสรรค์วิทยา เครือข่ายพัฒนาการศึกษาบางกระทุ่ม 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 23 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1. กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน
- 2. แบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

แบบแผนการวิจัย

เป็นการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest-Posttest Design) (ล้วนสายยศ และอังคณา สายยศ, 2538: 248-249)

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design

Pretest	Treatment	Posttest
T_1	X	T_2
สัญลักษณ์ที่ใช้รูปแบบในการทดลอง		
X	แทน การทดลองสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้	
T_1	แทน การทดสอบก่อนการทดลอง	
T_2	แทน การทดสอบก่อนการทดลอง	
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ		

1. กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน ผู้วิจัยได้อธิบายไว้ในขั้นตอนที่ 1

2. แบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ผู้วิจัยสร้างและตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่านเป็นแบบทดสอบ ปรนัย 4 ตัวเลือก ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดประเด็น โครงสร้างและรูปแบบ

1.2 จัดทำร่างแบบทดสอบ ชนิดข้อสอบปรนัย 40 ข้อ ซึ่งออกข้อสอบเป็นจำนวน 2 เท่าที่ใช้จริง

1.3 นำแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านและการนำผลการอ่านไปใช้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (IOC) และคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00

1.4 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน ที่เคยเรียนเนื้อหาเรื่องนี้มาแล้ว นำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยาก (P) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยาก ระหว่าง 0.22 - 0.72 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 – 0.56

1.5 นำแบบทดสอบ ที่ผ่านมาคัดเลือก จำนวน 20 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่หาค่าด้วยวิธีของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder- Richardson Procedure) โดยใช้สูตร KR.20

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

2. ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สัปดาห์ละ 5 วัน รวมจำนวน 15 ชั่วโมง

3. ทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบวัดความฉลาดรู้ด้านการอ่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระ (t-test แบบ Dependent)

ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามความคิดเห็นและวิธีการสร้าง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด โครงสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดประเด็นที่จะสอบถาม ร่างคำถามตามประเด็นด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output) ได้แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ต

3. นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับองค์ประกอบความรู้ด้านการอ่าน (IOC) และคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 – 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปให้กลุ่มตัวอย่างทำหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน
2. นำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนโดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและประเมินประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80

1.1 ผลการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดหัวข้อโครงงานภาษา ขั้นที่ 2 ขั้นวางแผนทำโครงงานภาษา ขั้นที่ 3 ขั้นทำโครงงานภาษา และขั้นที่ 4 ขั้นนำเสนอและประเมินโครงงานภาษา ดังภาพ 1

ภาพ 1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แสดงดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับความเหมาะสม
---------------	-----------	------	------------------

กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 1 ชั้นกำหนดหัวข้อโครงการภาษา	4.67	0.58	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 2 ชั้นวางแผนทำโครงการภาษา	4.73	0.31	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 3 ชั้นทำโครงการภาษา	4.93	0.12	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 4 ชั้นนำเสนอและประเมินโครงการภาษา	5.00	0.00	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.86	0.07	มากที่สุด

จากตาราง 2 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.07)

1.2 ผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 กับนักเรียนจำนวน 9 คน

ประสิทธิภาพของกระบวนการ			ประสิทธิภาพของผลลัพธ์		
คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ(E_1)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ(E_2)
60	48.33	80.56	20	15.89	79.44
$E_1/E_2 = 80.56/79.44$					

จากตาราง 3 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า คะแนนการทำกิจกรรมระหว่างเรียนเท่ากับ 80.56 และคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 79.44 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.56/79.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t-test	Sig.(1-tailer)
		\bar{X}	(S.D.)	\bar{X}	(S.D.)		

1. ความเข้าใจในการอ่าน	12	6.48	1.68	9.61	1.08	11.33*	0.0000
2. การนำผลการอ่านไปใช้	8	4.61	0.99	6.78	0.80	11.13*	0.0000
รวม	20	12.43	2.64	16.39	1.50	8.23*	0.0000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตาราง 4 แสดงผลการเปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่านักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน ดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน จำนวน 23 คน

รายการประเมิน	\bar{X}	(S.D.)	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านปัจจัยนำเข้า	4.52	0.13	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ	4.51	0.31	มากที่สุด
3. ด้านผลผลิต	4.55	0.29	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.52	0.16	มากที่สุด

จากตาราง 3 แสดงผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.16

5. อภิปรายผล

จากการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.56/79.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้เนื่องด้วยผู้วิจัยได้พัฒนากิจกรรมจากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้และฝึกทักษะทางภาษาตามวิธีการที่ตนเองถนัดและ

สนใจ ดังที่ Dewey (1993: 4) ที่ได้นำเสนอหลักปรัชญาการศึกษาที่มุ่งเน้นการเรียนรู้โดยการทำโครงการ ว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือของมนุษย์สำหรับแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ดังนั้น เนื้อหาที่ให้เรียนรู้ในโรงเรียนจึง ควรจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง เป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน การจัดการเรียนรู้ควรเป็นการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ จากประสบการณ์ของตนเอง

ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และนิยามขั้นตอนการจัดกิจกรรมตามแนวคิด ของ Stoller (2004), กัญญาภัทร แสงแป้น (2562: 143-145) และ สิริระ สมนาม (2563: 20) โดยมี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นกำหนดหัวข้อโครงการภาษา ขั้นที่ 2 ขั้นวางแผนทำโครงการภาษา ขั้นที่ 3 ขั้นทำโครงการภาษา และขั้นที่ 4 ขั้นนำเสนอและประเมินโครงการภาษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน และ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย จำนวน 3 คน ดำเนินการตรวจสอบเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง จากนั้นประเมิน ประสิทธิภาพตามขั้นตอนของรัตนะ บัวสนธ์ (2552) โดยทดสอบประสิทธิภาพแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (1:1) และ ทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มเล็ก (1:3) พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.56/79.26 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ กำหนด สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญาภัทร แสงแป้น (2562) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงการร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร พบว่ามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 70.75 / 70.10 และสอดคล้องกับธัญวรัตน์ ซูรัตน์ (2565) ซึ่งได้ทำการศึกษาก่อนพัฒนาทักษะการอ่าน เชิงวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์นิสัย HABITSCAN ร่วมกับการใช้โครงการเป็น พบว่ามีประสิทธิภาพ เท่ากับ 82.71/94.24 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบความฉลาดรู้ด้านการอ่านระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยกิจกรรมการ เรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงการเป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้เป็นการให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาจากการทำกิจกรรมโครงการ สร้างองค์ ความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ศึกษาค้นคว้า รวบรวม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้เรียนรู้ กระบวนการคู่กับการปฏิบัติที่เชื่อมโยงการอ่านเข้ากับชีวิตจริง นักเรียนได้เสนอแนวทางในการนำความรู้ ข้อคิด หรือจุดมุ่งหมายของงานเขียนมาปรับใช้ในชีวิต และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการอ่านที่สม่ำเสมอ อ่านสื่อหลากหลายประเภท และมีแรงจูงใจในการอ่าน

จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้นักเรียนมีความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนิรุต ทองชิว (2563) ที่ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสร้างคำในภาษาไทยของ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบโครงการ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบ โครงการสูงกว่าก่อนการเรียน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Fajar Andriansah , Peny Fitriyani , Odo Fadloeli (2019) ที่ได้ทำการศึกษาก่อนการเรียนรู้อยู่แบบโครงการไปใช้เพื่อเพิ่มความเข้าใจในการอ่านของ นักเรียน ผลการวิจัยพบว่าคะแนนหลังได้รับการสอนโดยใช้รูปแบบโครงการสูงกว่าก่อนเรียน

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงการ เป็นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.16) เนื่องจากกระบวนการจัดกิจกรรมเป็นแนวทางการสอนที่เน้นให้นักเรียนลงมือทำ โดยเนื้อหาที่เรียนรู้จะมีหัวข้อ

เรื่องมาจากความสนใจและความต้องการในการแก้ปัญหาด้านการอ่านของผู้เรียน นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อร่วมวางแผนกำหนดกิจกรรม วิธีดำเนินงาน กำหนดการเรียนรู้ของตนเองที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการทำกิจกรรมโครงการ ส่วนกระบวนการจะเปิดกว้างให้นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือทำกิจกรรมตามต้องการของนักเรียน ผู้เรียนได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้จากการลงมือทำกิจกรรมโครงการร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำและจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้นำเสนอผลงาน ประเมิน สะท้อนคิด ด้วยเหตุนี้ทำให้นักเรียนรู้สึกชอบ สนุกและพึงพอใจในการทำกิจกรรม ซึ่งทำให้ความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนิรุต ทองชิว (2563) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรินดา มีทัพ (2565) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โครงการเป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ครูผู้สอนควรมีการบริหารจัดการเวลา ให้มีความยืดหยุ่น ให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ไม่เร่งรีบสรุปคำตอบ และให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงการเป็นฐานในการทำกิจกรรมนอกเวลา ครูผู้สอนควรติดตามและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดอย่างทั่วถึง

1.3 ครูผู้สอนควรสนับสนุน จัดหาแหล่งเรียนรู้หรือสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้โครงการเป็นฐาน ไปปรับใช้กับนักเรียนระดับชั้นอื่น หรือส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นทีม

2.2 ควรมีการศึกษาจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานร่วมกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กัญญาภัทร แสงแป้น. (2562). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาคณะ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร]*.

กุลิสรา จิตรชญาวัฒน์, & เกศราพรรณ พันธุ์ศรีเกตุ คงเจริญ. (2563). *วิธีการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- แก้วนภา ทองเทศ. (2565). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาที่มีผลต่อความฉลาดรู้การอ่านและทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนขยายโอกาส ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา].
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2546). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 9). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ทิตนา แคมมณี. (2555). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 17). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย. (2557). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์. จุลติศการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาส์น.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2556). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. คำสมัย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2558). ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน PISA Thailand. สืบค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2567, จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/about-pisa/reading-literacy/>
- สิระ สมนาม. (2563). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมโครงการทักษะภาษาไทยโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับแนวคิดเขาวงกตปัญญาเชิงปฏิบัติและวิธีการทักษะย่อยทางภาษาเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดเชียงใหม่. วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิรัตน์ มิทัฬ. (2565). การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่ออินโฟกราฟิก [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- อนิรุต ทองชีว. (2563). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการสร้างคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].
- Andriansah, F., Fitriyani, P., & Fadloeli, O. (2019). The implementation of project-based learning to enhance students' reading comprehension. *PROJECT (Professional Journal of English Education)*, 2(2), 159–166.
<https://doi.org/10.22460/project.v2i2.p159-166>
- Handayani, R., Muhtadi, A., & Harjono, N. (2024). Effectiveness of project-based learning in improving science literacy and collaborative skills of Muhammadiyah middle school students. *ResearchGate*. <https://www.researchgate.net/publication/379420207>
- Imbaquingo Merino, A. C., & Cárdenas, J. (2023). Project-based learning as a methodology to

improve reading and comprehension skills in the English language. Education Sciences, 13(6), 587. <https://doi.org/10.3390/educsci13060587>

Lucas Education Research. (2022). Project-based learning increases science achievement in elementary school and advances social and emotional learning.

<https://lucasedresearch.org>